

การดำเนินงานศูนย์พึ่งได้
และแนวทางการดูแลช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา

ความรุนแรงในเด็กและสตรี
และผู้ที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

รูปแบบของความรุนแรงด้านต่างๆ

1. ด้านร่างกาย

เช่น การทุบตี
ต่อย ตเตะ
กระแทก กระชาก
ลากถู หรือการ
ทำร้ายด้วยวัตถุ
เอาไฟ/บุหรี่จี้จับ
กล้อนผม จนถึง
ฆ่าให้ตาย

2. ทางเพศ

เช่น การ
บังคับข่มขู่
ให้มี
เพศสัมพันธ์
กับตนเอง
หรือชายอื่น

3. ด้านจิตใจ

เช่น การด่าทอ
ขมขำญ ดูถูก
เหยียดหยาม
กักขัง ควบคุม
บีบบังคับ การ
นอกใจ

4. การถูก

ละเลย
ทอดทิ้ง
หมายถึง
การทอดทิ้งผู้ที่
ไม่สามารถพึ่งพา
ตนเองได้ เช่น
เด็ก ผู้สูงอายุ
ผู้ป่วยสติฟั่น
เพื่อน

5. การล่อลวง/

บังคับแสวงหา
ผลประโยชน์
เช่น การใช้ผู้หญิง
ในกิจกรรมซึ่ง
สนองประโยชน์
แก่คนอื่น ไม่ว่าจะ
เป็นเงิน ด้านเพศ
 ฯลฯ

สถิติผู้รับบริการศูนย์พึ่งได้ ระดับประเทศ ในปี 2560

พบปัญหา **เด็ก** และ **สตรี** ถูกกระทำความรุนแรง **34,640 ราย**

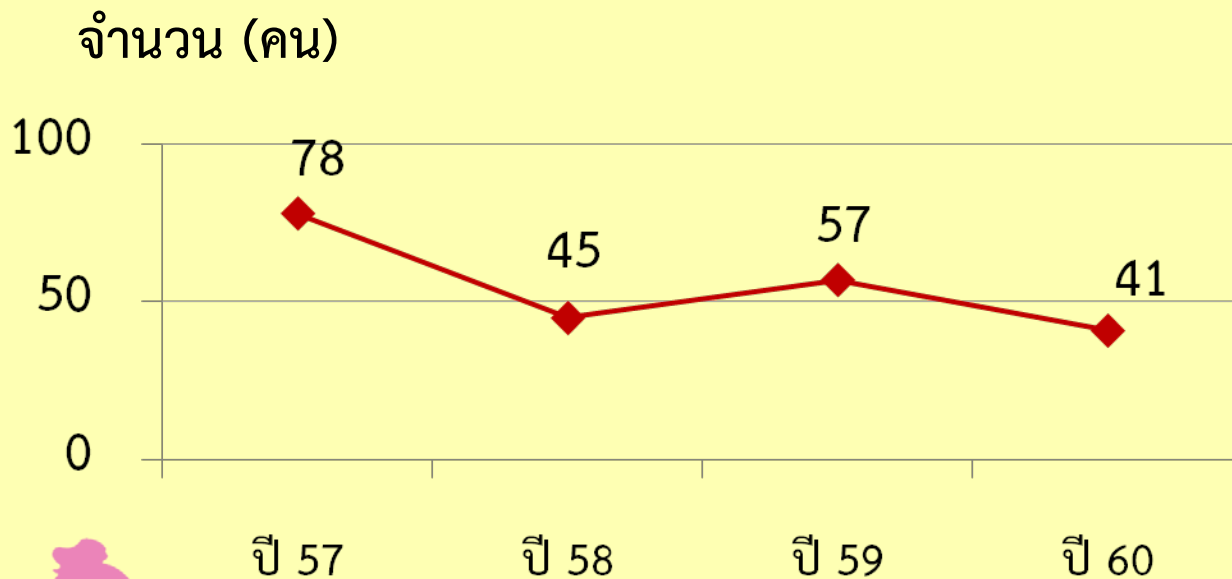
ข้อมูลศูนย์พึ่งได้ใน จ.อ่างทอง

สถิติ ปี 2557 - 2560

เด็กและสตรีที่ถูกกระทำความรุนแรง

อันดับ 1 ความรุนแรงทางเพศ 71.4%

อันดับ 2 ความรุนแรงทางด้านร่างกาย 28.6%

ส่วนใหญ่เป็นความรุนแรงในครอบครัว ผู้กระทำเป็นสามี ภรรยา คู่เพศทางเลือก 57.1%

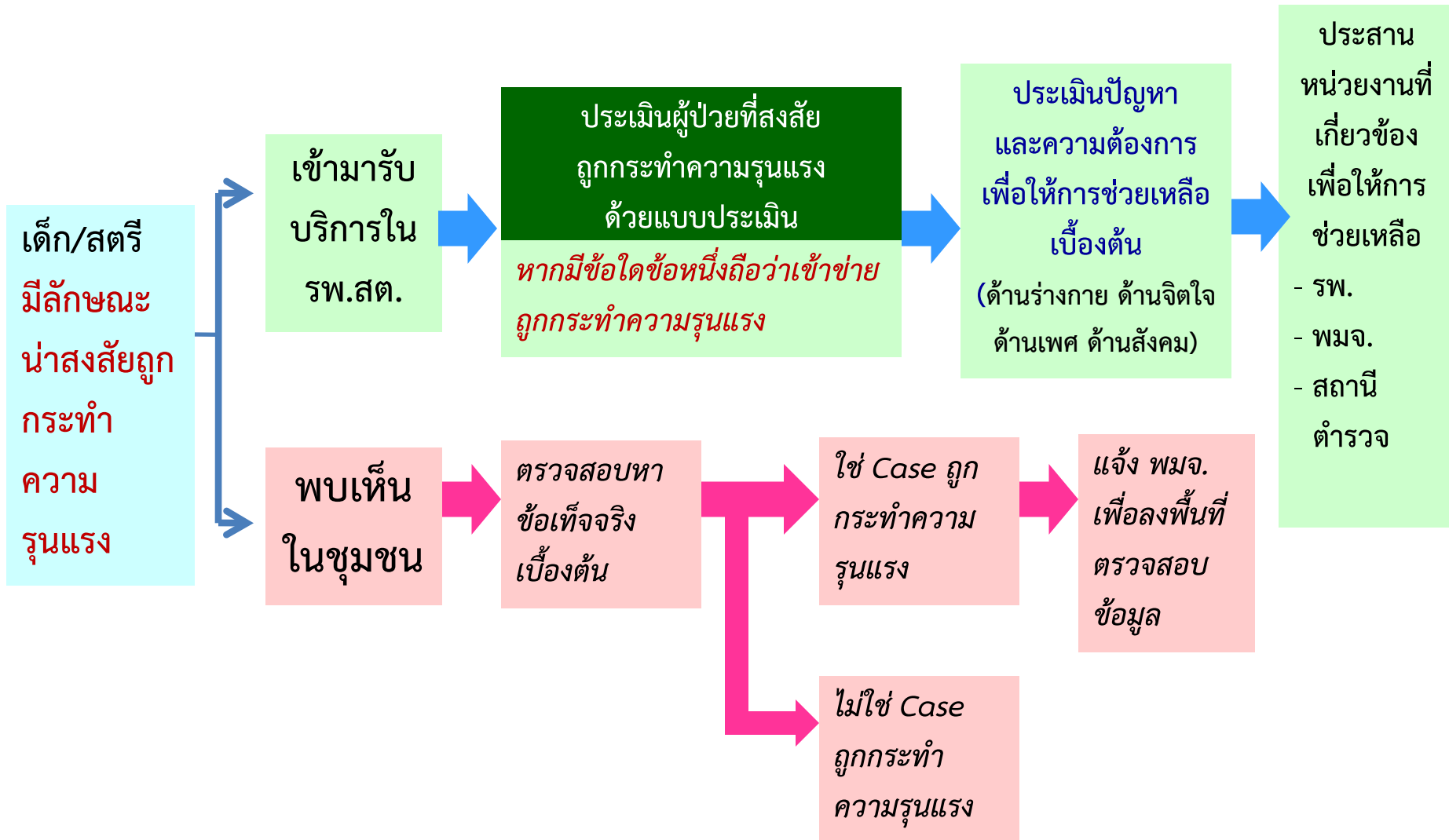
ปัจจัยกระตุ้นคือ สิ่งแวดล้อม สุรา

พบ หญิงตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ เข้ารับบริการยุติการตั้งครรภ์ จำนวน **22** ราย

สาเหตุ ปัญหาครอบครัว เศรษฐกิจ ไม่สามารถเปิดเผย การตั้งครรภ์ต่อสังคมได้

มักถูกกระทำโดยคนใกล้ชิด และไม่มีทางที่จะป้องกันตัวเองได้ เนื่องจากมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

การค้นหาคัดกรองและการให้การดูแลช่วยเหลือ ผู้ประสบปัญหาความรุนแรง

แบบประเมินผู้ป่วยที่สงสัยถูกกระทำความรุนแรง

1. ประเมินสภาพร่างกาย

2. การตรวจบริเวณอวัยวะเพศและทวารหนัก

3. การประเมินสภาพจิตใจ

4. การประเมินสภาพสังคม

การประเมินสภาพร่างกาย

- ✍ หมดสติโดยไม่ทราบสาเหตุ / สาเหตุที่ไม่เหมาะสม
- ✍ รอยแผลไหม้ / น้ำร้อนลวก/ รอยบุหรืจี้ไม่สมเหตุสมผล
- ✍ เลือดออกผิดปกติตามร่างกาย โดยไม่ทราบสาเหตุที่แน่นอน
- ✍ ที่รอยแผลไหม้ แผลเก่าปนกันในร่างกาย ลักษณะไม่เหมือน การหกล้ม หรืออุบัติเหตุ และรอยฟกช้ำ
- ✍ กระดูกหักทั้งเก่าและใหม่โดยไม่ทราบสาเหตุชัดเจน
- ✍ มีลักษณะอาการที่สงสัยว่าน่าจะมีเลือดออกที่อวัยวะภายในโดยไม่ทราบสาเหตุ
- ✍ เด็กมีสภาพร่างกายขาดอาหาร พัฒนาการไม่สมวัย
- ✍ มีอาการที่มีผลการทำแท้งที่ผิดกฎหมาย

หากมีข้อใดข้อหนึ่งเข้าข่ายถูกกระทำควรรุนแรง

การตรวจบริเวณอวัยวะเพศ และทวารหนัก

- ✍ ตัดเชื้อบริเวณอวัยวะเพศและทวารหนัก
- ✍ บาดแผล (รอยฟกช้ำ / รอยฉีกขาด เลือดออก)
บริเวณอวัยวะเพศและทวารหนัก

- ✍ มีการตั้งครรภ์ในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี

หากไม่มีแพทย์ตรวจในขณะนั้น แนะนำให้ผู้ป่วยและญาติรวบรวมหลักฐาน เช่น เสื้อผ้าที่ผู้ป่วยใส่ขณะถูกล่วงละเมิดทางเพศ ถุงยางอนามัย หรืออื่นๆที่ผู้กระทำผิดทิ้งไว้ ห้าม!! ชำระร่างกายก่อนการตรวจรักษาเป็นอันขาด เพราะจะทำให้ไม่พบร่องรอยที่จะเป็นหลักฐานในการเอาผิดผู้กระทำ

หากมีข้อใดข้อหนึ่งเข้าข่ายถูกกระทำรุนแรง

การประเมินสภาพจิตใจ

- ✍ กลัว หวาดระแวงมากผิดปกติ โดยเฉพาะกับบิดา มารดา หรือผู้ที่นำมาพบแพทย์
- ✍ ซึมเศร้า เหม่อลอย ขาดความกระตือรือร้น
- ✍ ทำร้ายตนเองหรือพยายามฆ่าตัวตาย

หากมีข้อใดข้อหนึ่งเข้าข่ายถูกกระทำ ความรุนแรง

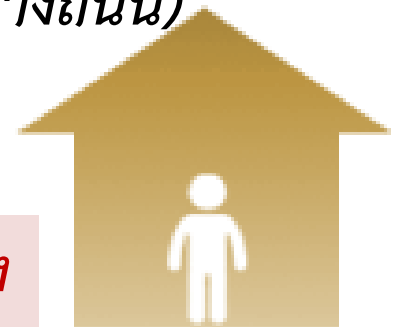

การประเมินสภาพสังคม

- ✍ ผู้พามา / ผู้ปกครอง มีท่าทางรีบร้อน อยากรีบกลับบ้าน กลัวความผิด
- ✍ ผู้พามาให้ประวัติสับสน ไม่สมเหตุสมผล ไม่สอดคล้องกับความเสียหายที่เกิดขึ้น หรือให้ประวัติไม่เหมือนกันในแต่ละครั้ง
- ✍ เด็กไม่ต้องการกลับบ้าน หรืออยากไปโรงเรียน

หมายเหตุ : เด็กๆ ที่ถูกละเลยทอดทิ้งนั้นจะเป็นกลุ่มที่สังเกตเห็นได้ยาก เพราะเด็กเหล่านี้ อาจไม่ปรากฏตัวเลย (เช่น เด็กพิการที่ถูกซ่อนไว้ในบ้าน) หรือ เด็กที่ปรากฏตัวให้เห็นตลอดเวลา (เช่น เด็กข้างถนน)

หากมีข้อใดข้อหนึ่งเข้าข่ายถูกกระทำรุนแรง

บทบาท

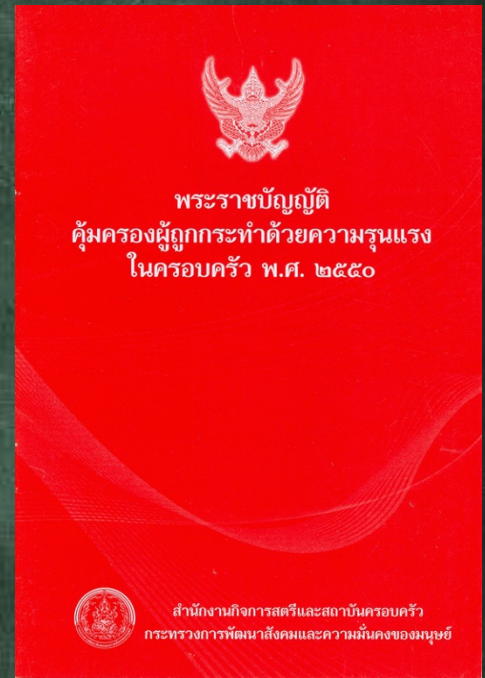
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ในการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ถูกระทำ ความรุนแรง

ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว

- รับเรื่อง
- หาข้อเท็จจริง
- วางแผนการให้ความช่วยเหลือ
- ให้การช่วยเหลือ
- ติดตามผลการให้ความช่วยเหลือ

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พรบ.

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พบเห็นหรือได้ทราบการกระทำรุนแรงในครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุได้ทันที เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการกระทำ หากผู้ถูกกระทำรุนแรงต้องการจะดำเนินคดีก็ให้จัดให้ผู้นั้นร้องทุกข์ตามกฎหมาย แต่ถ้าผู้นั้นไม่สามารถร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง พนักงานเจ้าหน้าที่จะเป็นผู้ร้องทุกข์แทนได้ และในการสอบสวนผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พนักงานสอบสวนต้องจัดให้มีจิตแพทย์ หรือนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกกระทำรุนแรงร้องขอร่วมอยู่ด้วยเพื่อให้คำแนะนำปรึกษา

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พรบ.

นอกจากนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถออกคำสั่งในการกำหนด
วิธีการหรือมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกระทำรุนแรงในครอบครัว
เป็นการชั่วคราวในระหว่างการสอบสวน (ไม่ว่าจะมีการร้องขอหรือไม่) เช่น
แจ้งให้ผู้กระทำรุนแรงงดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นตามสมควร การสั่งห้ามเข้า
ใกล้ครอบครัว รวมถึงจัดให้เข้ารับการรักษาจากแพทย์ ฯลฯ

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะคดีความรุนแรงในครอบครัวจะดำเนินการไปถึงขั้นใด คู่กรณี
ก็สามารถยอมความกันได้โดยมีเงื่อนไขให้ผู้กระทำรุนแรงต้องปฏิบัติตามเพื่อ
ป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงซ้ำ หากไม่สามารถทำได้ ก็จะทำให้การหย่า
เป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและ
อนาคตของลูกๆ เป็นสำคัญ

ขอบคุณครับ